

Streszczenie

Polityka młodzieżowa w sektorze kształcenia zawodowego Studium przypadku współpracy szkół kształcenia zawodowego z przedsiębiorcami.

Przedmiotem niniejszej rozprawy doktorskiej jest empiryczna analiza modelu implementacji polityki młodzieżowej w obszarze kształcenia zawodowego. Szczególną uwagę poświęcono współpracy pomiędzy szkołami kształcenia zawodowego, przedsiębiorcami oraz jednostkami samorządu terytorialnego, których intencją jest tworzenie warunków sprzyjających rozwijaniu kompetencji oraz umiejętności zawodowych przez młodych ludzi. Celem pracy jest wyjaśnienie mechanizmów wdrażania omawianej polityki na poziomie regionalnym oraz empiryczna weryfikacja założenia o oddolnym charakterze jej realizacji. Szczególne miejsce w pracy zajmuje również krytyczna analiza sektorowości polityki młodzieżowej – polityki publicznej, która w Polsce wciąż nie została objęta spójną i długofalową strategią publiczną.

Wykorzystana baza literaturowa, dobór teorii, zakres analizowanych źródeł danych oraz zastosowana metodologia badawcza w zrealizowanym badaniu wpisują rozprawę w nurt badań nad implementacją polityk publicznych w dyscyplinie nauk o polityce i administracji. Analiza realnej współpracy między aktorami lokalnymi oraz ich roli w kształtowaniu skutecznych rozwiązań instytucjonalnych stanowi podstawę do uznania aplikacyjnego charakteru rozprawy. Charakter ten potwierdzają sformułowane wnioski, które mogą służyć zarówno do ewaluacji działań instytucjonalnych adresowanych do młodzieży w kontekście rynku pracy, jak i do projektowania nowych form wsparcia współpracy międzyinstytucjonalnej w skali ponadregionalnej.

Główny problem badawczy został sformułowany w postaci pytania: *jak wygląda i na czym polega podstawowy model współpracy w zakresie kształtowania i realizacji polityki młodzieżowej województwa wielkopolskiego w obszarze kształcenia zawodowego?* Problem ten został rozwinięty poprzez dwanaście szczegółowych pytań badawczych, które pozwoliły precyzyjnie określić zakres eksploracji empirycznej oraz granice pola badawczego. W odpowiedzi na sformułowany problem badawczy postawiono hipotezę zakładającą, że realizacja polityki młodzieżowej w obszarze kształcenia zawodowego w województwie wielkopolskim przybiera postać oddolnego modelu wdrażania polityki publicznej, opartego na współpracy pomiędzy szkołami zawodowymi, przedsiębiorcami i samorządem lokalnym, prowadzącej do powstania partnerstw generujących efekt synergii. Przeprowadzone badanie

empiryczne pozwoliło na częściową weryfikację hipotezy. Badania zostały przeprowadzone w paradygmacie jakościowym z zastosowaniem techniki indywidualnych wywiadów pogłębionych (IDI). Przeprowadzono 15 wywiadów z przedstawicielami trzech kluczowych grup aktorów: szkół kształcenia zawodowego, przedsiębiorców oraz jednostek samorządu lokalnego. Wyniki badań potwierdziły, że współpraca w badanym regionie wykazuje liczne cechy charakterystyczne dla podejścia oddolnego. Inicjatywa na rzecz rozwoju współpracy często pochodzi bezpośrednio od lokalnych aktorów – szkół kształcenia zawodowego oraz przedsiębiorców. Jednocześnie analiza empiryczna ujawniła obecność istotnych mechanizmów odgórnych, wynikających z ram prawnych, dokumentów strategicznych oraz wytycznych instytucji centralnych i unijnych. W konsekwencji model współpracy zidentyfikowany w województwie wielkopolskim ma charakter łączący elementy podejścia *bottom-up* i *top-down*, co pozostaje zgodne ze współczesnymi koncepcjami *governance* oraz podejściem *win-win* stosowanym we współpracy między aktorami.

Rozprawa składa się z pięciu rozdziałów. Trzy pierwsze tworzą część teoretyczną, poświęconą kolejno: polityce publicznej, polityce młodzieżowej oraz roli kształcenia zawodowego w kontekście rynku pracy. Rozdział czwarty ma charakter metodologiczno-empiryczny i zawiera pogłębioną, wielowymiarową analizę zebranego materiału badawczego. Ostatni rozdział stanowi podsumowanie pracy, w którym zaprezentowano kluczowe wnioski oraz rekomendacje praktyczne dla instytucji publicznych, a także wskazano kierunki dalszych badań. Całość pracy zamyka rozbudowana bibliografia, obejmująca aktualne źródła naukowe, akty prawne oraz materiały internetowe, a także aneks zawierający zastosowane narzędzia badawcze.